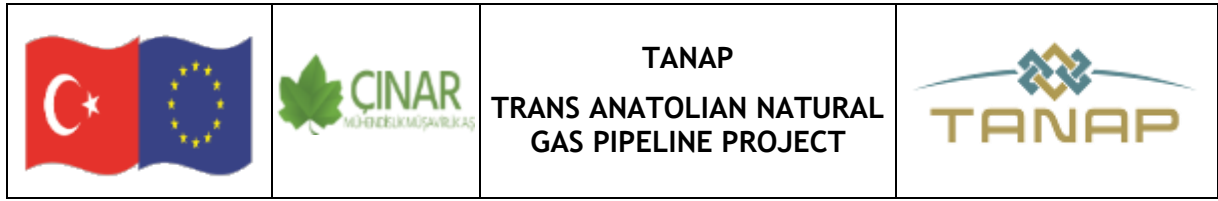

EXECUTIVE SUMMARY OF BAP			CIN-REP-ENV-GEN-022
Rev: P3-0	Status: IFA	Date: October 2016	Rev-P3-0

<p align="center">EXECUTIVE SUMMARY OF BAP (Turkish Version)</p> <p align="center">Agreement No INEA/CEF/ENER/M2014/0019</p>	
CIN-REP-ENV-GEN-022 - Rev-P3-0	10 Pages

Rev	Status	Date	Status Description	Issued by	Checked by	Approved by
P3-0	IFA	11.10.2016	Issued for approval	KABC	MANE	AKYH
P3-B	IDC	10.10.2016	Inter discipline check	KABC	MANE	AKYH
P3-A	DIC	10.10.2016	Discipline internal check	KABC	MANE	AKYH

EXECUTIVE SUMMARY OF BAP			CIN-REP-ENV-GEN-022
Rev: P3-0	Status: IFA	Date: October 2016	Rev-P3-0

BIYOÇEŞİTLİLİK EYLEM PLANI

TANAP Projesi kapsamında hazırlanan Biyoçeşitlilik Eylem Planı'nın (BEP) amacı; ulusal, uluslararası ve yerel olarak öneme sahip olan türlerin ve habitatların önceliklerini göz önünde bulundurarak türleri ve habitatları tespit etmek ve bunun sonucunda da Projenin inşaat, işletme ve işletmeye kapatma aşamaları sırasında 36 m'lik İnşaat Koridoru'ndaki (İK) biyoçeşitliliği korumak ve muhafaza etmek amacıyla uygulanabilir ve alana özel eylemleri belirlemektir.

İK boyunca doğal habitatların varlığı, İK ile korunan veya hassas alanlarının kesişmesi ve ekolojik olarak hassas türler detaylı bir biçimde gözlemlenmiştir. Bu tarama çalışması sahada, çalışma alanı hakkında detaylı bilgiye sahip oldukları için seçilen uzman ekibi tarafından gerçekleştirilmiştir.

BEP süreci içerisinde, TANAP ÇED çalışmaları sırasında yürütülen mevcut durum çalışmalarında ortaya çıkan bulgular, yeniden değerlendirilmiştir. Bu bağlamda masabaşı çalışmalar aşağıdakileri içerir:

- ÇED çalışmaları sırasında 500 m'lik Yerel Çalışma Alanı'nda (YÇA) gerçekleştirilen saha çalışmalarının bulguları, 36 m'lik İK için yeniden değerlendirilmiştir.
- Doğal habitatlar, kritik türler ve potansiyel kritik türler yeniden değerlendirilmiş; potansiyel kritik türler için de ayrıca saha çalışmaları planlanmıştır.
- Dikkate alınan türler ve habitatlar için saha çalışmaları, ilgili disiplinlerdeki uzmanlar tarafından planlanmıştır.
- İK ile korunan alanlar veya yüksek biyoçeşitliliğe sahip alanların kesişimleri tekrar gözden geçirilmiştir.

Biyoçeşitlilik Eylem Planı, yerel ÇSED Danışmanı ÇINAR tarafından, ÇSED Raporu'nun tamamlanmasının ve 24 Temmuz 2014 tarihinde ÇŞB'dan onayın alınmasının hemen ardından hazırlanmıştır. Proje ekibi, üniversite kadrolarında yer alan, alanlarında uzmanlaşmış, çoğu ÇSED sürecine de katılmış olan, birçok profesör ve doçent uzmandan oluşmaktadır. Masabaşı çalışmalar sırasında, TANAP ÇSED çalışmaları esnasında elde edilen; mevcut durum çalışmalarında tanımlanan kritik türler ve hazırlanan EUNIS habitat haritaları bulguları yeniden değerlendirilmiştir. ÇSED Raporu'nda yer alan 500 m'lik yerel çalışma alanının bulguları; 36 m'lik İK için yeniden değerlendirilmiştir. Saha çalışmaları Ağustos - Ekim 2014 periyodunda yürütülmüş ve hem karasal hem de tatlısu kritik habitat türleri için, KN'larına spesifik kritik habitat kısımları tanımlanmış, bu kritik habitatlarda yaşadığı belirlenen her bir tür, ayrıntıları ile belirtilmiştir.

Kritik habitatlar, IFC (2012)¹⁵ Performans Standardı 6, paragraf 16'da ve/veya diğer geçerliliği kabul edilmiş yüksek biyoçeşitlilik değerlerinde tanımlanan beş değerden en az biri veya daha fazlasını içeren, yüksek biyoçeşitlilik değerine sahip alanlar olarak tanımlanmaktadır. Bu değerler aşağıda belirtildiği gibidir: (i) Kritik Tehlike (CR) ve/veya Tehlike Altındaki (EN) türler için büyük öneme sahip habitatlar, (ii) endemik ve/veya sınırlı alanda dağılım gösteren türler için büyük öneme sahip habitatlar, (iii) göçmen türlerin ve/veya yoğun bir şekilde toplanan türlerin küresel ölçekte önemli miktarını destekleyen habitatlar, (iv) yüksek tehdit altındaki ve/veya dünyada eş olmayan nadir ekosistemler ve/veya (v) temel evrim süreçleriyle ilişkili alanlar. Ancak, IFC (2012)'ye göre bir kritik habitatın tanımlanması bu kriterlerle sınırlı olmak zorunda değildir. Diğer geçerliliği kabul edilmiş yüksek

EXECUTIVE SUMMARY OF BAP			CIN-REP-ENV-GEN-022
Rev: P3-0	Status: IFA	Date: October 2016	Rev-P3-0

biyoçeşitlilik değerleri bir habitatın kritik olarak değerlendirilmesini destekleyebilir ve böyle bir kararın uygunluğu, durum bazında değerlendirilir.

BEP çerçevesi içerisinde yürütülen çalışmaların bir sonucu olarak, aşağıda verilenler değerlendirilmiştir:

a. KARASAL ve TATLISU:

- 22 familyaya ait 53 flora taksonu,
- Üç familyaya ait üç memeli türü,
- Beş familyaya ait yedi kuş türü,
- İki familyaya ait üç sürüngen türü,
- Bir familyaya ait bir amfibi türü,
- 10 familyaya ait 14 eklembacaklı türü ve
- 23 doğal karasal EUNIS habitat türü,
- Beş familyaya ait dokuz balık türü,
- Bir tatlısu makroomurgasız türü,
- İki doğal tatlısu EUNIS habitat türü

İnşaat çalışmaları sırasında gerçekleşen güzergâh değişikliği sebebiyle bazı kritik habitatlardaki kritik türler İK dışında kalmıştır (*Neolycaena soezen*, *Hilara n.sp. 1* ve *Verbascum n.sp.*). Ayrıca, yeni güzergâhta gerçekleştirilen saha çalışmalarında, ek olarak yeni kritik türlere rastlanılmamıştır. Dolayısıyla, güzergâh değişikliklerinden dolayı etki artışı söz konusu değildir.

Nihai SCC türleri, IFC (2012) kriterleri ve seviyelerine göre tanımlanmıştır ve bu bulguların temelini, ÇSED çalışmaları sırasında belirlenen SCC (kritik) türler oluşturmaktadır. Tanımlanan 91 kritik türden 13'ü (Kritik Türlerin % 14,2'si) IUCN Kırmızı Listesi'ne göre, CR (Kritik Tehlikede) kategorisine girmektedir. Bu türler;

- *Alyssum dudleyi* (Bitki)
- *Astragalus aytatchii* (Bitki)
- *Cephalaria aytachii* (Bitki)
- *Dianthus goekayi* (Bitki)
- *Gypsophila heteropoda subsp. minutiflora* (Bitki)
- *Gypsophila osmangaziensis* (Bitki)
- *Hieracium sarykamyschense* (Bitki)
- *Salvia tchihatcheffii* (Bitki)
- *Vanellus gregarius* (Kuş)
- *Montivipera wagneri* (Sürüngen)
- *Anguilla anguilla* (Balık)
- *Cobitis puncticulata* (Balık)
- *Oxyneomacheilus simavica* (Balık)'dır.

Etki değerlendirmesine göre, "CR" kategorisindeki bu SCC türler için herhangi bir uzun vadeli veya kalıcı önemli etki olmayacaktır. Aşağıda verilenlerin gerçekleşmesi beklenmemektedir;

EXECUTIVE SUMMARY OF BAP			CIN-REP-ENV-GEN-022
Rev: P3-0	Status: IFA	Date: October 2016	Rev-P3-0

- popülasyonun büyüklüğünde uzun vadeli düşüş,
- bir ekolojik topluluğun parçalanması veya parçalanmanın artması,
- türlerin yaşadıkları alanda azalma,
- mevcut bir popülasyonun iki veya daha fazla popülasyona parçalanması,
- göçmen türler için önemli bir habitatın büyük oranda değiştirilmesi, tahrip veya izole edilmesi,
- bir göçmen türün popülasyonunun ekolojik olarak önemli bir kısmının yaşam döngüsünün ciddi anlamda sekteye uğratılması,
- Kritik habitatı, içinde yaşamını devam ettiren türlerin hayatta kalmasını engelleyecek şekilde etkilemesi,
- bir popülasyonun üreme döngüsünü sekteye uğraması,
- habitatın türlere olan uygunluğunun veya kalitesinin, türlerin azalma olasılığı ortaya çıkacak seviyede değiştirmesi, tahrip etmesi, uzaklaştırması, tecrit etmesi veya azaltılması,
- sulak alanların tahrip edilmesi veya büyük ölçüde değiştirilmesi.

Kritik türler için belirlenen kriterler, seviyeleri ve özel etki azaltıcı önlemler, BEP’de verilmiştir.

TANAP güzergâhı boyunca 67 tane karasal ve 27 tane tatlısu kritik habitatı tanımlanmıştır. Karasal kritik habitatlar ÇSED (500 m) koridorunun sadece % 0,39’unu ve İK’nun (36 m) % 5,6’sını kapsamaktadır. OP 4.04 DB tanımlarına ilişkin, Çevresel ve Sosyal Etki Değerlendirme Çalışmalarında (İBMET çerçevesi, CBS esaslı yaklaşım) kullanılan metodoloji esas alınarak yürütülen nicel etki değerlendirmesine göre, doğal ve kritik habitatlar üzerinde düşük dereceli etkiler beklenmektedir. Buna bağlı olarak kalıcı ve uzun vadeli etkiler beklenmemektedir ve tanımlanan etki azaltıcı tedbirler, habitatların orijinal haline dönmesi için yeterlidir, bu nedenle yerel uzmanlara göre telafi gerekmemektedir.

b. DENİZEL:

Denizel çevre için ÇSED süreci sırasında proje güzergâhı boyunca herhangi bir kritik denizel tür, denizel korunan veya hassas alan veya herhangi bir kritik habitat tespit edilmemiştir. İlave olarak, TANAP güzergâhının denizel kısmının geçtiği alan, enerji ve altyapı projeleri için bir koridor olarak belirlenmiştir. TANAP güzergâhının denizel kısmının bulunduğu alanda mevcut bir boru hattı, Türkiye - Yunanistan Doğal Gaz Boru Hattı, bulunmaktadır. Bu nedenle alan mevcut boru hattının inşaat faaliyetleri nedeniyle hali hazırda bozulmuştur.

ETKİLER:

Etki faktörlerinin habitatlar üzerinde olası bir etkisi olduğu düşünülmektedir; inşaat sırasında farklı proje bileşenleri için etki faktörlerinin yoğunluğu ÇSED Raporu’nda sunulmuştur. Proje faaliyetleri, habitatları pek çok yönde etkileyecektir (toz emisyonu, gaz halindeki kirleticilerin emisyonu, yerel morfolojinin değişmesi vs.), ancak bu etkilenme **çoğunlukla** aşağıdakiler yoluyla olacaktır;

- Doğal bitki örtüsünün kaldırılması
- Üst toprağın kalitesinin / varlığının azalması
- İstilâcı türlerin proje alanına girmesi

İnşaat faaliyetleri habitatları çoğunlukla inşaattan önce sahanın hazırlanması aşaması ile bağlantılı doğal bitki örtüsünün kaldırılması yoluyla etkileyecektir; genellikle çalı ve ot türleri sıyırma yöntemi ile uzaklaştırılırken, boru hattının İK doğrultusunda bulunan ağaçlar kesilir. Sonuçta bölgedeki orman örtüsünün varlığı İK koridoru ile kıyaslanır ise, sadece düşük dereceli etkiler beklenmektedir. Bu etkilerin büyüklükleri arazi kullanımında büyük bir değişime veya habitatın kendi yerli türlerinin yaşayabilir popülasyonlarını sürdürme yeteneğini önemli derecede azaltacak değişikliğe neden

EXECUTIVE SUMMARY OF BAP			CIN-REP-ENV-GEN-022
Rev: P3-0	Status: IFA	Date: October 2016	Rev-P3-0

olmayacaktır. Ayrıca flora ve fauna türleri detaylı biçimde incelenmiş ve türlerden bazıları etkilenecek ise, onlar için "türe özel" bazı etki azaltıcı önlemler tanımlanmıştır. İnşaat işlerinin sonunda, Orman Bölge Müdürlüğü'nün görüşü doğrultusunda, en az saha hazırlığı sırasında kesilen ağaç sayısı kadar ağaç, yeniden ağaçlandırma kapsamında dikilecektir. Ek olarak, Orman Bölge müdürlüklerinden alınan güzergah geçiş izinleri esnasında, bölgede kesilecek ağaç bedelleri yatırılmıştır. Sosyal ve Çevre Yatırım Programları kapsamında, ağaç dikimi için proje geliştirilecektir. Böylece, proje süresince, 1:3 oranında ağaç dikiminin gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

İnşaat işleri başlamadan önce doğal vejetasyonun kaldırılması ve üst toprağın kalitesi / varlığının azalması için "Erozyon, Eski Haline Getirme ve Peyzaj Planı"; İK'nun istilacı yabancı türlerin girişinden korunması için ise "İstilacı Yabancı Türler Kılavuz Belgesi" hazırlanmıştır.

TANAP Projesi kapsamında ayrıca, projeden etkilenen alanların mümkün olduğunca inşaat öncesindeki haline döndürülmesi için yapılacak biyorestorasyon çalışmasının başarısının izlenebilmesi amacıyla "Biyorestorasyon İzleme Planı" hazırlanmıştır.

Biyorestorasyon İzleme Planı, BEP'de belirlenen; sulak alan, nehir geçişleri, karstik ve marnlı alanları içeren; hem karasal hem tatlısu kritik habitatlarında uygulanacak biyorestorasyon çalışmalarına uygulanabilir bir plandır. Kritik habitatlara ek olarak, proje faaliyetlerinden etkilenen, İK'da yer alan eğimli alanlar (dik eğimli alanlar, şev, dar tepelikler gibi) gibi biyorestorasyon gerektiren diğer alanlar ve erişim yolları, atık sahaları, kamp alanları gibi İK dışında kalan alanlar, planın kapsamında yer almaktadır.

ÇSED Raporunda ve BEP'de belirtildiği gibi, biyorestorasyon hedeflerinin işletme aşamasında korunmasının sağlanması için, İK'da yapılacak biyorestorasyon izlemesinde vejetasyon örtüsü ve türlerin çeşitliliği, BEP'te belirtilen her bir kritik habitatta belirlenen kritik türler için inşaat öncesi ve sonrasında alınacak etki azaltma önlemlerinin başarısı ile birlikte izlenecektir.

ÇSED Raporunda ve BEP kapsamında gerçekleştirilen mevcut durum alan çalışmaları ve etki değerlendirmeleri sonuçlarına göre, güzergâhın denizel kısmında herhangi bir kritik tür veya kritik habitat tespit edilmemiştir. Bu nedenle güzergâhın denizel kısmında herhangi bir biyorestorasyon çalışması gerçekleştirilmeyecektir.

Üst toprağın kalitesinin / varlığının azalması ve istilacı türlerin girişini azaltmak için alınacak olan etki azaltıcı önlemler ÇSED Raporu ve BEP'de belirtilmiştir. Üst toprağın yönetimi ve istilacı türlerin kontrolü, önem taşımaktadır. Bazı habitatlar için bir takım özel azaltıcı önlemler belirtilmiştir. Örneğin jipsli stepler, proje güzergâhı ile kesişen en önemli habitat türlerinden biridir, bu habitat için etki azaltıcı önlemlerden biri, jipsli kayalar / taşların üst toprak ile karıştırılmadan İK yakınında depolamaktır; böylece inşaat faaliyetlerinin ardından, bu kayalar / taşlar İK'na tekrar yayılacak ve habitat yenilenmiş olacaktır.

"Tüm kritik habitatlarda istilacı flora türlerinin kontrolü yapılmalıdır" ifadesi, istilacı türlerin alana girişi için alınacak azaltıcı önlem olarak BEP'de ve ÇSED Raporu'nda tanımlanmıştır. İstilacı türler için alınacak genel koruyucu önlemler aşağıda listelenmiş, ayrıca istilacı yabancı türlerin kontrolü için bir rehber doküman hazırlanmış ve BEP'de sunulmuştur:

- Aletleri, araçları ve ekipmanları temizlemek için alanlar belirlenmesi (Malzemeleri nakletmeden önce ve iş sahalarına giriş ve çıkıştan önce aletlerin, ekipmanların, araçların ve hayvanların temizlenmesi)

EXECUTIVE SUMMARY OF BAP			CIN-REP-ENV-GEN-022
Rev: P3-0	Status: IFA	Date: October 2016	Rev-P3-0

- Yağmur yağarken ve kuvvetli rüzgâr sırasında çalışmaktan kaçınılması. Yağmurlu havalar tohumların bir araç tarafından alınmasını ve yolun aşağısında kilometrelerce öteye yayılmasını kolaylaştırmaktadır.
- Mümkün olduğunca arazide araç kullanmaktan kaçınılması.
- İstilâcı tür malzemelerinin hareketinin durdurulması.
- Toprak ve bitki örtüsü tahribatının en aza indirilmesi.
- Bir alanda istilâcı yabancı flora türleri gözlemlenir ise, çiftlik traktörlerinin (çim biçme makinesi) ve makinelerle erişimin mümkün olmadığı yerlerde bir ekibin alana erişmek ve istilâcı yabancı flora türlerini tırpanlar ile kesmek için görevlendirilmesi. Ayrıca el ile çekip çıkarma veya kazma, bariyerler inşa etme, canlı hayvanlarla otlatma ve tuzak kurma; istilâcı yabancı türler için kullanılan bir takım imha etme seçeneklerine örnek olarak verilebilir.

İstilâcı yabancı türler için detaylı prosedürler, İstilâcı Yabancı Türler Rehber Dokümanı'nda verilmiştir. Projenin analizine dayanarak; etki faktörlerinin karasal ekosistemler üzerinde olası bir etkisi olduğu düşünülmekte olup, yerel uzmanlar tarafından belirli etki azaltıcı önlemler önerilmektedir. Hem ÇSED, hem de BEP'de detaylıca incelenen pek çok etki azaltıcı önlem bulunmaktadır. Habitatlar ve türler için **anahtar** etki azaltıcı önlemler, aşağıda verilmiştir (Lütfen Tablo 9 ve Tablo 10'a bakınız).

EXECUTIVE SUMMARY OF BAP			CIN-REP-ENV-GEN-022 Rev-P3-0
Rev: P3-0	Status: IFA	Date: October 2016	

Tablo 9 Karasal habitatlar ve türler için anahtar etki azaltıcı önlemler

HABİTATLAR İÇİN 	<ul style="list-style-type: none"> • Üst toprak yönetimi • Eğimli alanlarda erozyon kontrolü sağlamak amacıyla bölgenin endemik ve / veya endemik olmayan doğal bitkilerinin tohumlarını toplamak • Biyorestorasyon için belirli endemik flora türleri tohumlarını kullanmak (eğimli alanlarda erozyona karşı ilave tohumlar, yakındaki alanlardan toplanacaktır) • Eğimli alanlarda erozyon kontrolü sağlamak amacıyla bölgenin endemik ve / veya endemik olmayan doğal bitkilerinin tohumlarını toplamak • Biyorestorasyon için belirli endemik flora türleri tohumlarını kullanmak (eğimli alanlarda erozyona karşı ilave tohumlar, yakındaki alanlardan toplanacaktır) • Proje bileşenlerini mümkün olduğu yerlerde yeni alanlar yerine daha önce bozulmuş alanlara yerleştirmek • Mevcut koridorların / yolların kullanımını en üst seviyeye çıkarmak • Proje faaliyetleri için ilave araziler gerekiyor ise, hassas alanların kullanımından kaçınmak • Hassas alanlarda inşaat işlerini kısa sürelerde tamamlayacak biçimde planlamak • Hassas alanlarda inşaat genişliğini azaltmak (30 m) • Taş ve kayaları eski yerlerine koymak • Yüzey toprağını bir tabaka olarak sıyırmak • Riparyan vejetasyonu, sucul ve yarı sucul alanları eski haline getirmek • İstilâci türleri kontrol etmek
TÜRLER İÇİN 	<ul style="list-style-type: none"> • Hassas yaban hayatının üreme sezonları sırasında inşaat çalışmalarından kaçınmak (Zaman kısıtlamaları) • Tohum veya çiçek soğanı toplanması, translokasyon, relokasyon • Habitat kaybını en aza indirmek • Habitat parçalanmasını en aza indirmek • Habitatın değişikliğe uğramasını en aza indirmek • Yabani canlıların araçlarla çarpışmasını, ayrıca toz ve hava emisyonlarını engellemek için trafiği ve trafiğin hızını en aza indirmek • Ana erişim yolları ve İK'na ulaşım için mevcut koridorları kullanmak • Toplanan endemik türlere ait tohumların bazılarını gen bankasına vermek, bu tohumlardan bazılarını biyorestorasyon için kullanmak • Bazı SCC fauna türlerini uygun ve yakın alanlara taşımak

EXECUTIVE SUMMARY OF BAP			CIN-REP-ENV-GEN-022 Rev-P3-0
Rev: P3-0	Status: IFA	Date: October 2016	

Tablo 10 Tatlısu habitatları ve türleri için anahtar etki azaltıcı önlemler

HABİTATLAR İÇİN 	<ul style="list-style-type: none"> • İnşaat işlerini, su debisinin düşük olduğu zamanlarda ve sınırlı zaman aralıklarında gerçekleştirmek (Zaman kısıtlaması: Nisan - Haziran) • Mümkün olan yerlerde su geçişlerini inşaatın önceki haline geri getirmek • Riparyan vejetasyon üzerindeki etkileri en aza indirmek • Hassas alanlarda işleri kısa sürelerde tamamlayacak biçimde planlamak • Çakılların etkilenmesi ve kaldırılmasından kaçınmak • Erozyonu en aza indirmek • Silt ızgaraları ve sediman tuzakları kurmak • Riparyan vejetasyonu eski haline getirmek
TÜRLER İÇİN 	<ul style="list-style-type: none"> • Tatlısu balıklarının üreme sezonları sırasında inşaat çalışmalarından kaçınmak (Zaman kısıtlamaları) • Habitat kaybını en aza indirmek • Dip yapısını eski haline getirmek • Riparyan vejetasyonu eski

Bu etki azaltıcı önlemlerin yanı sıra, belirli türler için özel etki azaltıcı önlemleri de verilmiştir:

- Belirlenen SCC türlerin kış uykusu, üreme, vejetasyon veya göç sezonları için zaman kısıtlamaları;
- Belirli fauna SCC türlerine ait bireylerin, uzmanların gözetiminde, uygun ve yakın alanlara taşınması;
- Yuva malzemelerinin (kazılan galeri sistemlerinde depolanan yiyecekler de dâhil olmak üzere) yeni aktarılan yuva alanına taşınması ve yerleştirilmesi;

EXECUTIVE SUMMARY OF BAP			CIN-REP-ENV-GEN-022
Rev: P3-0	Status: IFA	Date: October 2016	Rev-P3-0

- KH64 ve KH67 kritik habitatlarında gruplar oluşturan, topluluk halinde yaşayan kuş türleri *Phalacrocorax carbo*, *Phalacrocorax pygmeus*, *Cygnus olor*, *Cygnus cygnus* ve *Pelecanus onocrotalus* için herhangi bir risk öngörülür ise, inşaat işlerinin durdurulması. Bu habitatlar, bu türler için üreme sezonları olan Şubat - Mart aylarında taşkın sulak alan haline gelmektedir. Bu üreme dönemlerinde inşaat işleri durdurulacaktır.

Denizel fauna türleri için deniz geçişinde herhangi bir üreme alanı bulunmadığından, denizde gerçekleşecek inşaat işleri için herhangi bir mevsimsel kısıtlama yoktur. Balıkçıların sosyal kısıtlamaları nedeniyle inşaat faaliyetleri, balıkların göç mevsimi (Eylül - Kasım) dışında yürütülecektir.

BEP’de ve ÇSED Raporu (Bölüm 8.2, Ek 4.5 ve Ek 5.1)’nda yer alan detaylı etki azaltıcı önlemler, inşaat Müteahhitlerinin ÇSYP’lerinde göz önünde bulundurulmuş ve bu planlarda yer almıştır.

Ayrıca BEP’de verilen izleme periyotları, 1., 3., 5., 8. ve 10. yıllar şeklinde belirtilmiştir. Bu periyotlarda, BEP’de verilen başarı kriterleri aşağıda gösterildiği gibi izlenecektir:

- * 1. yıl: Ana amaç erozyonu engellemektir. Bu amaçla, özellikle çok eğimli alanlarda, bölgenin endemik bitkilerinin tohumları toplanmalı ve erozyon kontrolü için İK’na ekilmelidir. 1. yılda, bölgede % 10 bitki çeşitliliği gözlemlemek bir başarı kriteridir.
- * 3. yıl: Ana amaç, İK’nda büyüyen bitki örtüsünün, % 30 oranında yakınlardaki doğal bitki örtüsü ile benzer olmasıdır; flora ve fauna türleri çeşitliliğinin % 40 oranında aynı olması bir başarı kriteridir.
- * 5. yıl: Ana amaç, İK’nda büyüyen bitki örtüsünün, % 50 oranında yakınlardaki doğal bitki örtüsü ile benzer olmasıdır; flora ve fauna türleri çeşitliliğinin % 60 oranında aynı olması bir başarı kriteridir.
- * 8. yıl: Ana amaç, İK’nda büyüyen bitki örtüsünün, % 70 oranında yakınlardaki doğal bitki örtüsü ile benzer olmasıdır; flora ve fauna türleri çeşitliliğinin % 80 oranında aynı olması bir başarı kriteridir.
- * 10. yıl: Ana amaç, İK’nda büyüyen bitki örtüsünün, % 100 oranında yakınlardaki doğal bitki örtüsü ile benzer olmasıdır; flora ve fauna türleri çeşitliliğinin % 100 oranında aynı olması bir başarı kriteridir.

BEP ekolojik arazi çalışmaları boru hattı İK’nun ekolojik koşullarının tanımlanması ve yönetimi için tutarlı ve faydalı bilgiler sunan bir veritabanı içermektedir. Bu veritabanı, inşaat faaliyetleri sırasında ortaya çıkabilecek etkilerin kontrol edilebilmesini ve yönetilebilmesini sağlamaktadır. Ekolojik arazi çalışmaları, merkezinde önerilen İK’nun olduğu 36 m’lik alanı kapsamakta ve bu alana odaklanmaktadır ve TANAP güzergâhı boyunca bazı yerlerde çalışma alanının genişliği 70 metreye ulaşmaktadır. BEP’in amaçları doğrultusunda, ÇSED’in 500 m genişliğinde bir çalışma koridoruna sahip olduğu göz önünde bulundurularak ÇSED, bölgesel bir genel değerlendirme olarak kabul edilmiş; BEP ekolojik arazi çalışmaları 36 m genişliğinde bir alanla sınırlandırılmış ve ekolojik arazi çalışmaları daha özel, yerel bir yaklaşım olarak kabul edilmiştir. BEP ekolojik arazi çalışmaları İK (36 - 70 m) koridorunun hemen bitişiğinde, koridor boyunca ve koridor içerisinde yer alan olası etkilere odaklanmıştır ve ÇSED’i İK çevresinin bir makro perspektifi olarak kullanmıştır¹.

BEP; teknik rapor ve hem karasal, hem de tatlısu habitat lokasyonlarını içeren, KN esaslı, aynı zamanda karasal habitatlar için dağılım mesafeleri belirtilen çizimleri içermektedir. Karasal kritik habitat etki azaltıcı önlemleri, ilkbahar (Mart - Mayıs), Yaz (Haziran - Ağustos) ve Sonbahar (Eylül - Kasım) olmak

¹ PERU LNG, Environment, Social, Health and Safety Management System (ESHSMS), Biodiversity Action Plan, Document Number: 02/ES/PJ/PN/009/A01.

EXECUTIVE SUMMARY OF BAP			CIN-REP-ENV-GEN-022 Rev-P3-0
Rev: P3-0	Status: IFA	Date: October 2016	

üzere, her bir tahmini inşaat dönemi için tanımlanmıştır; ayrıca inşaat döneminin kapalı olduğu zaman ve toprak sıyırma işlemi için en uygun zaman da belirtilmiştir. Tatlısu kritik habitat etki azaltıcı önlemleri, yürütülen masabaşı ve sahaya özel çalışmalar ile belirlenmiş olup, zaman kısıtlamalarını gösteren, inşaat öncesi ve inşaat sonrası etki azaltıcı önlemler olarak tanımlanmıştır. Müteahhitlerin her aktivitesini kapsayan inşaat takvimleri, BEP'deki zaman kısıtlamalarına göre hazırlanmıştır.